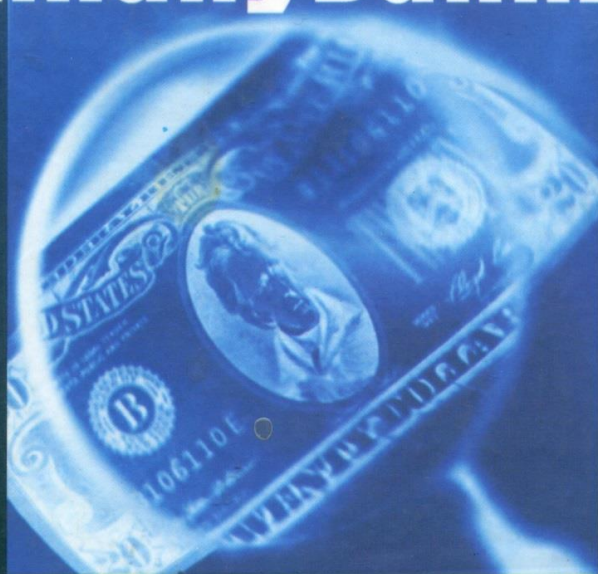

Г.О.Крамаренко

Фінансовий аналіз і планування

ББК 336
К 78

*Рекомендовано Міністерством освіти
і науки України як навчальний посібник
для студентів вищих навчальних закладів
(лист №14/18.2-895 від 19.06.2001 р.)*

Рецензенти:

О. С. Галушко, доктор економічних наук,
П. Й. Атамас, кандидат економічних наук.

К 78 **Крамаренко Г. О.**
Фінансовий аналіз і планування. — Київ: Центр навчальної літератури.
2003. — 224 с.

Навчальний посібник містить опис основних категорій і методів фінансового аналізу і планування в умовах ринкової економіки. Наведено методiku аналізу фінансового стану підприємства, принципи аналізу в умовах інфляції, методи прогнозування можливого банкрутства підприємства, розглянуто зміст і принципи застосування традиційних і нових фінансових інструментів.

Даний посібник адресовано керівникам, фінансистам, головним бухгалтерам підприємств, викладачам і студентам вищих та середніх спеціальних навчальних закладів.

ББК 336

ISBN 966-8253-33-7

© Г.О. Крамаренко, 2003
© Дніпропетровський університет економіки та права, 2003
© Центр навчальної літератури, 2003

ЗМІСТ

Вступ	3
Глава 1. Значення фінансового аналізу в діяльності підприємства 5	
1.1. Необхідність і сутність фінансового аналізу	5
1.2. Методи і прийоми фінансового аналізу	7
1.3. Сутність фінансового механізму підприємства	8
Глава 2. Інформаційне забезпечення фінансового аналізу	12
2.1. Основні джерела інформації для фінансового аналізу	12
2.2. Бухгалтерський баланс як інструмент аналізу	13
2.3. Загальна оцінка динаміки і структури статей бухгалтерського балансу	15
2.3.1. Основи структури аналітичного балансу	15
2.3.2. Аналітичне групування статей балансу	26
2.4. Аналіз валюти бухгалтерського балансу	32
Глава 3. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства .	35
3.1. Загальна оцінка рівня й динаміки показників прибутку	36
3.2. Факторний аналіз прибутку від реалізації продукції (робіт, послуг)	38
3.3. Аналіз фінансових результатів від іншої реалізації, фінансових вкладень та позареалізаційної діяльності	42
3.4. Аналіз розподілу та використання прибутків	44
3.5. Аналіз показників рентабельності	45
3.6. Оптимізація обсягу виробництва, прибутку і витрат у системі директ-костинг	56
Глава 4. Аналіз фінансового стану підприємства	59
4.1. Інформаційне забезпечення та основні методи аналізу	59
4.2. Структурний аналіз статей бухгалтерського балансу	60
4.3. Аналіз динаміки складу і структури активів балансу	61
4.3.1. Загальна оцінка активів підприємства	61
4.3.2. Аналіз стану основних засобів і необоротних активів підприємства	66

4.3.3. Аналіз стану і структури оборотних активів підприємства	69
4.4. Аналіз динаміки складу і структури пасивів балансу	82
4.4.1. Загальна оцінка пасивів підприємства	82
4.4.2. Аналіз руху джерел власних коштів	85
4.4.3. Аналіз руху джерел позикових коштів	87
4.4.4. Аналіз залучення і використання додаткових фінансових ресурсів	90
4.5. Аналіз фінансової стійкості підприємства	93
4.5.1. Аналіз абсолютних показників фінансової стійкості	93
4.5.2. Аналіз причин зміни власних оборотних коштів ...	99
4.5.3. Методика аналізу відносних показників фінансової стійкості	101
4.5.4. Оцінка ліквідності активів підприємства	106
Глава 5. Аналіз ділової активності та ефективності функціонування підприємства	115
5.1. Аналіз ефективності використання виробничих ресурсів	116
5.2. Аналіз стійкості економічного зростання підприємства	121
Глава 6. Фінансове планування — інструмент ринкового механізму	125
6.1. Сутність фінансового планування	125
6.2. Процес фінансового планування	129
6.3. Перспективне фінансове планування	131
6.4. Поточне фінансове планування	134
6.5. Оперативне фінансове планування	140
6.6. Економіко-математичні моделі у фінансовому плануванні підприємства	145
6.7. Причини виникнення несумісних задач фінансового планування діяльності підприємства	151
6.8. Методи подолання несумісних обмежень у задачах перспективного й поточного фінансового планування	157
6.8.1. Класифікація невластних задач лінійного та випуклого програмування	157
6.8.2. Змістовна інтерпретація невластних задач лінійного програмування	160
6.8.3. Моделі коригування невластних задач	162

6.8.3.1. Моделі прямої апроксимації	162
6.8.3.2. Симетрична корекція задач лінійного програмування	164
Глава 7. Аналіз фінансових передумов неспроможності (банкрутства) підприємства	170
7.1. Визначення незадовільної структури балансу підприємства	170
7.2. Методичні рекомендації щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства	172
7.3. Аналіз та оцінка реальних можливостей відновлення платоспроможності підприємства	179
7.4. Аналіз зв'язку неплатоспроможності підприємства із заборгованістю держави перед ним	181
7.5. Методи прогнозування можливого банкрутства підприємства	184
Глава 8. Аналіз фінансових ризиків у діяльності підприємства	188
8.1. Сутність і види фінансових ризиків	188
8.2. Методи аналізу ризику	192
8.3. Оцінка ризику і диверсифікація	193
8.4. Основні шляхи нейтралізації фінансових ризиків	198
Глава 9. Міжнародні й національні стандарти бухгалтерського обліку та фінансової звітності	201
9.1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» як основа бухгалтерської діяльності з 2000 р.	201
9.2. Бухгалтерський баланс: нове і старе	204
Література	218